

Çevre Danışmanı El Kitabı

Elif Rabia GÜRBÜZ

Çevre Yüksek Mühendisi

© Copyright 2024

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-375-033-6	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Çevre Danışmanı El Kitabı	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Elif Rabia GÜRBÜZ	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	TEC000000
	DOI
	10.37609/akya.3265

Kütüphane Kimlik Kartı

Gürbüz, Elif Rabia.

Çevre Danışmanı El Kitabı / Elif Rabia Gürbüz.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2024.

224 s. ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253750336

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bu kitap, çevre mühendisliği eğitimini tamamlayarak meslek hayatına adım atan genç meslektaşlarımıza yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır. Çevre danışmanlığı, mesleki tecrübenin ve mevzuat bilgisinin bir araya geldiği özel bir alandır. Her tesisin ve her projenin kendine özgü ihtiyaçları olduğu gibi, çevre mevzuatıyla uyumlu olmak ve sürdürülebilir çözümler üretmek de büyük önem taşımaktadır.

Meslek hayatımda edindiğim deneyimler, farklı sektörlerle yürüttüğüm çalışmalar ve sıklıkla karşılaşılan sorunlar, bu kitabın temelini oluşturdu. Bu el kitabında, çevre danışmanlığı hizmeti sunarken karşılaşılabileceğiniz başlıca süreçleri ve adımları pratik bir yaklaşımla ele almayı hedefledim. Kitap, çevre danışmanlarının tesislerle olan iş birliklerinde izlemesi gereken temel prosedürleri ve dikkat edilmesi gereken hususları sade ve anlaşılır bir şekilde sunmaktadır.

Bu kitabın hazırlanmasında bana destek olan meslektaşlarıma ve özellikle TAYTEK Çevre Danışmanlık'ta birlikte çalışma fırsatı bulduğum Murat Yılmaz'a ve kaynak desteğinde bulunan SEKA Çevre Danışmanlık Müdürü Selim Kazıcı, TUSAY Çevre Danışmanlık Müdürü Tuncay Albayrak Beyefendi'ye teşekkürlerimi sunarım. Onların katkıları ve deneyim paylaşımları, bu kitabın şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Umarım bu çalışma, yeni çevre danışmanlarının karşılaştıkları zorlukları aşmalarına yardımcı olur ve sektöre katkıda bulunur. Hepimizin ortak hedefi, daha temiz ve sürdürülebilir bir çevre için çalışmaktır.

Sevgi ve Saygılarımla,

Elif Rabia GÜRBÜZ

Çevre Yüksek Mühendisi

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

ÇEVRE DANIŞMANI KİMDİR VE GÖREVLERİ	1
1.1 Çevre Danışmanının Tanımı	1
1.2 Çevre Danışmanının Görev ve Sorumlulukları	1
1.3 Çevre Danışmanının Sahip Olması Gereken Nitelikler	3
1.4 Çevre Danışmanının Rolü ve Önemi	3

BÖLÜM 2

ÇEVRE DANIŞMANININ İZLEMESİ GEREKEN YOL HARİTASI	5
2.1. Çevre Danışmanlık Protokolü	6
2.2. Firma Tanımlama Formu	6
2.3. Gelen-Giden Yazışmalar.....	11
2.4. Tutanaklar ve Raporlar	12
2.4.1. Aylık Değerlendirme Raporu.....	12
2.4.2. Çevre Denetim Tutanağı	18
2.4.3. Eğitim Tutanağı	20
2.4.4. İç Tetkik Raporu	24
2.5. İdari ve Hukuki Belgeler.....	37
2.5.1. Sözleşme	37
2.5.2. Vekaletname.....	37
2.5.3. Vergi Levhası.....	37
2.5.4. Tapu / Kira Kontratı.....	37
2.5.5. Yapı Taahhütnamesi.....	37
2.5.6. İmza Sirküleri.....	38
2.5.7. Yapı Kullanım İzin Belgesi	38
2.5.8. Ticaret Odası Sicil Kayıt Sureti.....	38
2.5.9. Ticaret Sicil Gazetesi	38
2.5.10. İş Yeri Açma Ruhsatı.....	38

İÇİNDEKİLER

2.5.11. Faturalar	38
2.5.12. Atık Su Taahhütnamesi.....	38
2.5.13. Kıyı Tesisleri Deniz Kirliliği Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası.....	38
2.6. Firma Faaliyet Belgeleri.....	39
2.6.1.Kapasite Raporu	39
2.6.2.Vaziyet Planı.....	40
2.6.3.İş Akış Şeması ve Proses Özeti	40
2.6.4. Proje Özeti.....	55
2.6.5.Yerleşim Haritası	56
2.6.6.Acil Durum Planı	56
2.6.7.Fotoğraflar	56
2.7. İzin, Lisans ve Onaylar	56
2.6.1 Emisyon İzin Belgesi veya Muafiyet Yazısı	57
2.7.2.Gürültü İzin Belgesi veya Muafiyet Yazısı.....	71
2.7.3 Deşarj İzin Belgesi veya Muafiyet Yazısı	80
2.7.4 Endüstriyel Atık Yönetim Planı (EAYP)	84
2.7.5 ÇED Görüşü /ÇED Raporu	87
2.7.7 Tehlikeli Atık Geçici Depolama İzni.....	91
2.7.8 Kanal Bağlantı Ruhsatı.....	94
2.7.9 Atık Su Arıtma Tesisi Proje Onayı	102
2.7.10 Geçici Faaliyet Belgesi- Çevre İzin ve Lisans Belgesi Süreci.....	116
2.7.11.Foseptik Planı	117
2.7.12 Bileşik Denetimlerde Hazırlanacak Belge ve Dokümanlar.....	118
2.8 Sözleşmeler.....	120
2.8.1. Analizler	120
2.8.2. Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası	120
2.8.3. Tehlikeli Atık Gönderilen Tesislerin Lisansları	120
2.8.4. Tehlikesiz Atık Gönderilen Tesislerle Yapılan Sözleşmeler.....	120
2.8.5. Tıbbi Atık Sözleşmesi.....	120
2.8.6. Ambalaj Atığı Sözleşmesi.....	120
2.8.7. Bitkisel Atık Yağ Sözleşmesi.....	121
2.8.9. Yemek Hizmeti Sözleşmesi.....	121

İÇİNDEKİLER

2.8.10. Tehlikesiz Atık Gönderilen Tesislerin Lisansları.....	121
2.9. Atık Yönetim Uygulamaları (TABS/ MoTAT/ KDS).....	121
2.9.1 EÇBS (Entegre Çevre Bilgi Sistemi) Kaydı ve Sıfır Atık Kayıt İşlemleri	121
2.9.2 TABS (Tehlikeli Atık Beyan Sistemi) Beyanı.....	129
2.9.3. MoTAT (Mobil Tehlikeli Atık Takip Sistemi).....	134
2.9.4. KDS (Kütle Denge Sistemi).....	144
BÖLÜM 3	
İŞLETME-FİRMA DENETİMLERİ NASIL OLMALI?.....	151
BÖLÜM 4	
ÇEVRE DANIŞMANININ BİLMESİ GEREKEN ÇEVRE MEVZUATLARI NELERDİR	197
BÖLÜM 5	
KARMA SIK SORULAN SORULAR	199
KAYNAKÇA	215
ÖZGEÇMİŞ	216

KAYNAKÇA

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (<https://csb.gov.tr/>)